

Erdő Péter

Homília az ökumenikus imahét nyitó istentiszteletén
Budapest-Kálvin tér, 2014. január 19-én (Mk 9,33-41)

Krisztusban Kedves Testvérek!

1. A most felolvasott evangéliumi szakaszban egyértelműen érezhető Jézus kortársainak várakozása. Azt gondolták, hogy majd ezen a földön valamiféle ország lesz a Messiás birodalma. És valóban, Jézusról a környezete joggal gyaníthatta, hogy valamilyen országot akar szervezni abban az értelemben, ahogyan kortársai a Messiás uralmát elképzelték. Miért is? Először is a tizenkettő kiválasztása miatt. Odagyűjt maga mellé sok tanítványt, de azok közül kiválaszt tizenkettőt. És azt a tizenkettőt külön tanítja és neveli. Írva áll az Evangéliumban, hogy külön készült a tanítványait oktatni. Képezi őket. Mintha egy sajátos feladatra készítené elő ezt a csoportot. Egy másik elem, amit sokan félreérthettek: Jézusnak és tanítványainak „közös saját otthonuk” van. Azt mondja Márk, hogy otthon voltak, amikor egy kérdést feltettek neki. Tehát együtt laknak vele, együtt járnak vele. Mintha ez a közösség magja volna egy későbbi szervezetnek. És nem véletlen, hogy ebben az összefüggésben bizony eszébe jut még a tanítványoknak is, hogy majd amikor ez sikerülni fog, ki lesz akkor az első. Hogyan lesz a rangsor? Másutt is halljuk ezt. Biztos, hogy tipikus helyzete, jellemző gondolata volt ez a tanítványoknak. Emlékszünk arra az esetre, amikor Zebedeus fiai protekcióért folyamodnak Jézushoz, és azt próbálják megtudakolni, hogy van-e mód arra, hogy ők álljanak majd jobb és bal felől Jézus mellett, az ő országában. Persze nem a mennyországra gondolnak, hanem arra, hogy majd itt a földön messiási ország készül, és a tisztségeket – ugye – el kell osztani. Jézus tehát tett olyan lépéseket, amelyek alapján a kortársak gondolhattak erre.

2. Tizenkettő az apostolok száma. Mintha egy új választott népnek, vagy Isten megújuló népének az ősatyái gyűlnének egybe. Vagy, ha tetszik, az új tizenkét törzs főnökei. És akkor elhangzik itt az a kérdés, hogy ki a nagyobb közülük? Jézus pedig az elsőségről is beszél, és nem azt mondja, hogy közöttetek nem lesz senki első, hogy ne legyen köztetek első senki. Hanem kijelenti, hogy tanítványai között elsőnek lenni egészen mást jelent, mint ebben a világban. Mert aki a tanítványok közt első akar lenni, az legyen mindenkinek a szolgája. És másutt is arról beszél, hogy az elsőségnek, a vezetésnek az ő tanítványai körében szolgálatnak kell lennie. Tehát nem utasítja el teljesen, hogy ezen a világon látható, szervezett népet gyűjt

egybe. De ez a választott nép nagyon más, mint az evilági országok. Jézus Pilátus előtt sem fogja majd azt mondani, hogy nem vagyok király. Hanem azt mondja: „az én országom nem ebből a világból való”. Látható nép, de nemcsak ezen a világon él. Ebben a világban él, de nem ennek a világnak a logikája szerint. Ilyen titokzatos nép az Egyház. Ilyen titokzatos ország a Krisztus országa, amely már itt a földön elkezdődik.

3. Ha most szeretnénk a keresztény közösség életét szebbé, jobbra, krisztusibbá tenni, akkor nem elégedhetünk meg azzal sem most, sem régen, sem a jövőben, hogy a világi politikából, a világi szervezés tudományából átvesszük az elveket, a módszereket, alkalmazzuk őket az Egyházra, és azt reméljük, hogy majd attól hatékonyabbak leszünk. Nem! Tanulhatunk a kultúrából, nem is tudjuk elfelejteni azt a kort, amelyben élünk, fogalmaink is azok, amelyek a világban használatosak. Mégis mindezt szerényen és kritikusan kell alkalmaznunk az Egyházra. Tudnunk kell, hogy nem egyszerűen mi építünk vagy alkotunk egy hatékonyabb szervezetet, hanem bármit teszünk is szervezésben vagy technikában, végül mégiscsak a Szentlélek az, aki az Egyházban működik, mi pedig csak nagyon alávetett eszközei lehetünk.

4. Ebben ad eligazítást Jézus mondása a felolvasott evangéliumi részlet végén: „aki nincs ellenünk, az velünk van” (Mk 9,40). De hogyan is áll ez a dolog, hiszen Máténál pedig olyat olvasunk ugyancsak Jézus szájából, hogy aki nincs velem, az ellenem van. Aki nem gyűjt velem, az szétszór. Csak nincs valami ellentét a két mondás között? Figyeljünk egy kicsit a mondásokra, és látni fogjuk: nem szükségszerű, hogy ellentétben legyenek. Ugyanaz a tanító Jézus mondhatta mind a kettőt. Mondhatta? Mondja is. Hiszen aki nincs velem, ez órá saját magára, az Isten országára vonatkozik. Aki azt elutasítja, aki azzal nem vállal közösséget, az valóban távolra kerül. De itt nem erről van szó. Itt a tanítványok közösségéről van szó, és arról, hogy valaki keresi Jézust, próbál hozzá csatlakozni, sőt a nevében még csodát is tesz. Csak éppen nem tartozik a tanítványok közösségéhez. Nekünk, keresztényeknek, mindnyájunknak el kell mondanunk, hogy magával Krisztussal tartunk, hogy vele vagyunk közösségben. A keresetségben Krisztusba öltöttünk, a kegyelem állapotába kerültünk. Tagjává lettünk Isten megújuló népének. Közös hivatásunk, hogy együttesen is tanúságot tegyünk a világban Krisztus örömhíréről. Tehát nem az emberi szervezés puszta logikája, hanem Krisztus ereje és evangéliuma készítet bennünket arra, hogy keressük a közösséget, keressük az együttes tanúságtételt is ebben a világban. Ezért szent dolog a keresztények egységének építése. Ezért fontos, hogy látható közösségeinket ne

egymással szemben, hanem Krisztus kedvéért erősítsük. Ezért kell kérnünk a Szentlélek egyesítő erejét mindannyiunk számára. Ámen.